

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-02-697/10
Sarajevo, 13.4.2010. godine

01, 02-02-5

14.04/10.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Datum prijema	Broj priloga
01/02	02-5-	28/10	

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

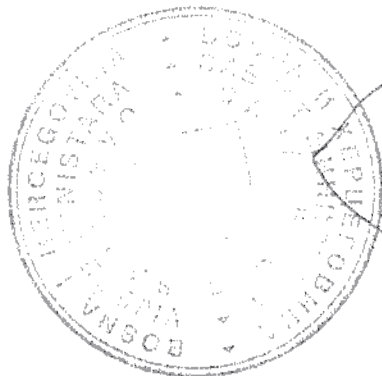
SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona
o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 117. sjednici održanoj 25.3.2010. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini, te zaključilo da se isti dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljamo i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLAGANJU
PRAVOSUDNOG ISPITA U BOSNI I HERCEGOVINI**

Sarajevo, travnja 2010. godine

Na temelju članka IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Zastupničkog doma, održanoj2010. godine i na sjednici Doma naroda, održanoj 2010. godine, usvojila je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLAGANJU PRAVOSUDNOG ISPITA U BOSNI I HERCEGOVINI

Članak 1.

U Zakonu o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 33/04 i 56/08) članak 2. mijenja se i glasi:

“Članak 2.

Ispit može polagati osoba koja je prije reforme visokog obrazovanja četverogodišnjim studijem na pravnom fakultetu u Bosni i Hercegovini stekla zvanje diplomiranog pravnika, kao i osoba koja je zvanje diplomiranog pravnika stekla u bivšoj SFRJ do 06.04.1992. godine.

Ispit može polagati i osoba koja je po sustavu obrazovanja prema Bolonjskom procesu završila četverogodišnji studij na pravnom fakultetu u Bosni i Hercegovini pod uvjetom da je stekla najmanje 240 ECTS bodova i koja je u tijeku školovanja u nastavnom planu i programu imala sve predmete navedene u članku 4. ovoga Zakona.

Osoba iz st. 1. i 2. ovoga članka ispit može polagati ako je najmanje dvije godine nakon završenog školovanja radila u Bosni i Hercegovini na pravnim poslovima u sudu, tužiteljstvu, pravobraniteljstvu, odvjetničkom ili notarskom uredu, u tijelima uprave, gospodarskim društvima ili drugim pravnim osobama.

Pod uvjetima iz st. 1. i 2. ovoga članka, ispit mogu polagati i vježbenici i volonteri.”

Članak 2.

Članak 3. mijenja se i glasi:

“Članak 3.

Ispit može polagati domaći ili strani državljanin ili osoba bez državljanstva koja je diplomu stekla na pravnom fakultetu u inozemstvu uz dokaz o važenju i priznavanju inozemne diplome u Bosni i Hercegovini i uz ispunjavanje uvjeta iz članka 2. stavak 3. ovoga Zakona.”

Članak 3.

U članku 9. stavak 2. se briše.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 4.

Članak 24. se briše.

Članak 5.

U članku 25. stavak 2. riječi: „u postupku propisanom pravilnikom koji donosi ministar pravde” zamjenjuju se riječima: “ po načelu reciprociteta”.

Članak 6.

Nadležna tijela Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine uskladit će svoje zakone s ovim Zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku BiH.

PS BiH broj _____/10

_____2010. godine

Sarajevo

PREDSJEDATELJ

*Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH*

PREDSJEDATELJ

*Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH*

OBRAZLOŽENJE

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini

I. USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini sadržan je u članku IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provedbu odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za obavljanje funkcija Skupštine Bosne i Hercegovine po Ustavu.

II. RAZLOZI ZA UVODENJE PROPISA

U Bosni i Hercegovini je izvršena reforma visokog obrazovanja, te su utvrđena osnovna načela i standardi za stjecanje visokog obrazovanja. Shodno tome donesen je okvirni Zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini kojim se, između ostaloga, utvrđuje organizacija visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, kao i način osiguravanja kvalitete u oblasti visokog obrazovanja. Zakon je usklađen s relevantnim odredbama Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njezinih protokola, Preporukom Komiteta ministara Vijeća Europe o priznavanju i ocjeni kvalitete privatnih visokoškolskih ustanova, Preporukom o pristupu visokom obrazovanju i drugim relevantnim načelima međunarodno priznatih pravnih instrumenata čija je država ugovornica i Bosna i Hercegovina. Također, standardi visokog obrazovanja usklađeni su s Konvencijom Vijeća Europe/UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u europskoj regiji.

Također, Bosna i Hercegovina prihvaća europske strateške ciljeve u oblasti visokog obrazovanja izražene u Deklaraciji europskih ministara visokog obrazovanja iz Bolonje (1999.), kao i kasniji razvitak ovoga koncepta.

Cijeneci navedeno, a pogotovo akademske stupnjeve i diplome koje visokoškolske ustanove dodjeljuju za studije prava, te cijeneći da je pravosudni ispit stručni ispit koji polažu diplomirani pravnici, ukazuje se potreba za usklađivanjem i preciziranjem uvjeta za polaganje ispita.

Po važećem Zakonu o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini, pravosudni ispit mogu polagati diplomirani pravnici, što podrazumijeva četverogodišnji studij na pravnom fakultetu. Neosporno je da je ranijim obrazovnim programom i jedino bilo moguće ovo zvanje steći nakon četverogodišnjeg studija na pravnom fakultetu.

Međutim, nakon reforme visokog obrazovanja zvanje "diplomiranog pravnika" stječe se na različitim akademskim stupnjevima obrazovanja. Zbog toga, ovako fleksibilno postavljeni uvjeti omogućavaju da polaganje pravosudnog ispita prijavljuju, pa čak i polažu osobe koje su studij prava završile u mnogo kraćem vremenskom periodu jer imaju zvanje "diplomiranog pravnika".

Okvirni Zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (članak 53.) propisuje stupnjeve i programe koji vode do diploma koje nudi visokoškolska ustanova i ustrojeni su odgovarajućim fazama, s dodjelom kreditnih bodova i/ili kvalifikacija, ovisno o napretku koji je student ostvario. Dovodeći u ravan navedeno i poslove čije je vršenje uvjetovano pravosudnim ispitom (npr. suci, tužitelji, odvjetnici, pravobranitelji...), cijeni se opravdanim omogućiti polaganje pravosudnog ispita diplomiranim pravnicima, pod uvjetom da su stekli najmanje 240 ECTS i koji su u tijeku školovanja u nastavnom planu i programu imali sve predmete iz kojih se na ispitu provjerava sposobnost kandidata, odnosno iz kojih se polaže usmeni dio ispita.

Nadalje, Bosna i Hercegovina je potpisnica Konvencije o priznavanju diploma u visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Lisabonska konvencija). Radi navedenog, okvirnim Zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (članak 44.) osnovan je Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja (CIP). Ovo je samostalna upravna organizacija koja je nadležna za informiranje i poslove priznavanja u oblasti visokog obrazovanja u okviru Lisabonske konvencije.

CIP je, između ostaloga, nadležan da u skladu s Lisabonskom konvencijom i njezinim pratećim dokumentima donosi preporuke ministarstvu Republike Srpske, kantonalnim ministarstvima i Distriktu Brčko Bosne i Hercegovine o priznavanju diploma stečenih izvan Bosne i Hercegovine s ciljem zaposlenja, nastavka obrazovanja i ostvarivanja drugih prava koja proistječu iz stečene kvalifikacije.

Radi navedenog precizirano je da ispit može polagati domaći ili strani državljanin ili osoba bez državljanstva koja je diplomu stekla na pravnom fakultetu u inozemstvu, uz dokaz o važenju i priznavanju te inozemne diplome u Bosni i Hercegovini.

Dakle, važnost poslova koji su uvjetovani pravosudnim ispitom valjan je razlog da se precizira koji stupanj znanstvenog obrazovanja treba imati kandidat da bi pristupio polaganju pravosudnog ispita.

U Zakonu o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 33/04) u članku 27. propisano je da *“Entiteti i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine dužni su u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje zakone i druge propise iz ove oblasti sa ovim Zakonom.”*

Radi navedenoga, izvršena je analiza drugih propisa koji su u svezi s ovim Zakonom, te cijeneći dosadašnja iskustva, pokušala su se iznaći najbolja rješenja u cilju otklanjanja uočenih problema.

III. KONZULTACIJE

Pravosudni ispit je stručni ispit, te je s toga ostavljeno državama da uredi način i uvjete polaganja ovoga ispita. Radi navedenog u ovom pogledu postoje velika odstupanja u regiji, a pogotovo šire. Način na koji je to propisano u Bosni i Hercegovini u najvećem dijelu je oslonac na dosadašnja dobra iskustva. Rješenja predložena ovim izmjenama ne čine ništa drugo nego usklađivanje s načelima nastalim reformom u sektoru visokog obrazovanja.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini 2008. – 2012. g.

Opći cilj Strategije za reformu sektora pravde u BiH jeste stvaranje zajedničkog reformskog okvira za institucije u sektoru pravde u BiH koji sadrži usklađene prioritete za budući razvitak ovoga sektora u cjelini, kao i realistične reformske aktivnosti. Ova Strategija izradena je zajedničkim naporima ministarstava pravde države BiH, entiteta, i kantona, te Pravosudnog povjerenstva Distrikta Brčko BiH i Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća BiH. Rezultat je procesa zasnovanog na sudjelovanju i konzultacijama koji je obuhvatio ključne institucije iz sektora pravde u BiH, uključujući i predstavnike profesionalnih udruga sudaca i tužitelja, odvjetničkih komora, udruga medijatora i nevladinih organizacija. Njezin cilj je osigurati strateški okvir za rješavanje ključnih pitanja unutar sektora pravde tijekom narednih pet godina.

U dijelu 3. Strategije, Odgovornost i profesionalizam kao ključna komponenta navodi se da treba *“Osigurati da su pravosudni ispiti jednaki i usklađeni s aktualnim međunarodnim trendovima u pravosuđu, kao preduvjet za zapošljavanje visoko kvalitetnih kadrova u pravosuđu.*

Strategija nadalje konstatira da: *“U sustavu pravosudnih ispita također postoje izvjesna pitanja koja je potrebno riješiti. Da navedemo samo jedan primjer, kriteriji i nastavni plan ispita nisu usklađeni u cijeloj BiH, što slabi vjerodostojnost pravosudnih ispita unutar zemlje, kao i među zemljama u regiji i šire. Štoviše, ispiti su zastarjeli i ne slijede na sistematičan način reformske inicijative unutar BiH, niti promjene u međunarodnoj pravnoj praksi. Stoga je prijeko potrebno daljnje unapređenje sustava pravosudnih ispita koje će naglasak staviti na usklađenost i modernizaciju.”*

IV. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebna dodatna financijska sredstva.